

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 września 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Maria Szczepaniec

SSN Paweł Wojciechowski

w sprawie z odwołania D.G.

od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa Nr [...] z 16 września 2022 r.
w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu
na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w C., ogłoszonym
w Monitorze Polskim z 2022 r., poz. 112,
z udziałem M.G.

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 14 września 2023 r.,

odrzuca odwołanie.

UZASADNIENIE

Krajowa Rada Sądownictwa (dalej również: „KRS” lub „Rada”) uchwałą
z 16 września 2022 r., Nr [...] w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do
pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w
C., ogłoszonym w Monitorze Polskim z 2022 r., poz. 122 postanowiła w pkt 1
przedstawiać Prezydentowi RP wniosek o powołanie M. G. do pełnienia urzędu na
stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w C. oraz w pkt 2

postanowiła nie przedstawić Prezydentowi RP wniosku o powołanie do pełnienia tego urzędu K. B. i D. G..

W uzasadnieniu zaskarżonej uchwały z 16 września 2022 r., Nr [...] Rada wskazała, że na jedno wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w C., ogłoszone w Monitorze Polskim z 2022 r. pod poz. 112 zgłosili się K. B. (sędziego Sądu Rejonowego w Częstochowie), M. G. (sędziego Sądu Rejonowego w C.) oraz D. G. (sędziego Sądu Rejonowego w Zabrzu). Następnie, na posiedzeniu, które odbyło się 14 września 2022 r. zespół członków Krajowej Rady Sądownictwa (dalej również: „zespół”), po zapoznaniu się ze zgromadzonymi w sprawie materiałami szczegółowo omówił zgłoszone kandydatury, odbył naradę i uznał, że są one wystarczające do zajęcia stanowiska w sprawie. W wyniku powyższego zespół przyjął stanowisko o rekomendowaniu Radzie na jedno wolne stanowisko sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w C. kandydatury M. G. (dalej również: „kandydat”). Wniosek taki, w ocenie zespołu, był w pełni uzasadniony treścią załączonej oceny kwalifikacji oraz informacjami dotyczącymi doświadczenia zawodowego kandydata, w tym doświadczenia w stosowaniu przepisów prawa, a także opinią Kolegium Sądu Okręgowego w C. Przedstawiając rekomendację, zespół kierował się dyspozycją art. 35 ustawy z 12 maja 2011 o Krajowej Radzie Sądownictwa (tekst jedn. Dz.U. 2021, poz. 269 z późn. zm.; dalej: „ustawa o KRS”), zgodnie z którą, jeżeli na stanowisko sędziowskie zgłosił się więcej niż jeden kandydat, opracowuje on listę, a przy ustalaniu na niej kolejności kandydatów rekomendowanych kieruje się oceną ich kwalifikacji, uwzględniając doświadczenie zawodowe, w tym doświadczenie w stosowaniu przepisów prawa, dorobek naukowy, opinie przełożonych, rekomendacje, publikacje i inne dokumenty dołączone do karty zgłoszenia, a także opinię kolegium właściwego sądu. W uzasadnieniu stanowiska zespół wskazał, że M. G. posiada wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe (najdłuższe spośród wszystkich kandydatów), zdobyte podczas pracy na stanowisku sędziego sądu rejonowego i delegacji do Sądu Okręgowego w C. oraz podczas pełnienia funkcji Zastępcy Przewodniczącego Wydziału. Z uzasadnienia uchwały wynika nadto, że kandydat otrzymał pozytywną ocenę kwalifikacji, poparcie Kolegium Sądu Okręgowego w C., charakteryzuje go sprawność, opanowanie,

zdecydowanie, systematyczność w pracy oraz posiada duże doświadczenie zawodowe oraz życiowe (ponad dwudziestoletnia praca orzecznicza).

Przechodząc do charakterystyki M. G. Rada wskazała, że w 1998 r. ukończył wyższe studia prawnicze na Uniwersytecie w K. z oceną bardzo dobrą, uzyskując tytuł magistra. Po odbyciu aplikacji sądowej w okręgu Sądu Okręgowego w C. w kwietniu 2001 r. złożył egzamin sędziowski z wynikiem ogólnym dobrym. Z dniem 16 lipca 2001 r. został mianowany na asesora sądowego w Sądzie Rejonowym w M., w którym powierzono mu obowiązki orzecznicze w II Wydziale Karnym. Postanowieniem Prezydenta RP z 4 grudnia 2003 r. został powołany do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego Sądu Rejonowego w M. Tam orzekał w II Wydziale Karnym, a od 1 maja do 19 października 2004 r. dodatkowo w VIII Wydziale Wykonywania Orzeczeń. Od 20 października 2004 r. do 19 kwietnia 2005 r. został delegowany do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Rejonowym w L. Od 1 grudnia 2004 r. na skutek przeniesienia, pracuje jako sędzia Sądu Rejonowego w C. Od 1 lutego do 30 czerwca 2021 r. pełnił funkcję Zastępcy Przewodniczącego XVI Wydziału Karnego. Od 1 sierpnia 2007 r. do 31 stycznia 2008 r. przebywał na stałej delegacji do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w C. W latach 2008-2009 oraz 2017-2019 został również skierowany na delegację do Sądu Rejonowego w Z. Ponadto w latach 2014, 2019 oraz w 2020 r. przebywał na jednostkowych delegacjach w Sądzie Okręgowym w C., gdzie orzekał w VII Wydziale Karnym Odwoławczym. Od 1 lipca 2021 r. do 30 czerwca 2022 r. został delegowany do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w C., w VII Wydziale Karnym Odwoławczym. W 2005 r. ukończył roczne seminarium „Stosowanie Europejskiej Konwencji Praw Człowieka w polskim porządku prawnym”, a w 2006 r. studia podyplomowe z zakresu prawa karnego gospodarczego na Uniwersytecie, z wynikiem bardzo dobrym. Ponadto stale podnosi kwalifikacje zawodowe uczestnicząc w szkoleniach.

Ocenę kwalifikacji M. G. sporządziła sędzia Sądu Okręgowego w C. B.J., która stwierdziła, że łączna ocena kwalifikacji kandydata jest pozytywna, za czym przemawia jego dotychczasowa kariera zawodowa. Kandydat jest sędzią sądu rejonowego od 19 lat, zaś wcześniej przez ponad dwa lata wykonywał obowiązki orzecznicze jako asesor. Od początku swojej pracy orzeczniczej, początkowo jako

asesor, następnie jako sędzia, pracował w Wydziale Karnym. W ocenie Sędziego opiniującego na uwagę zasługuje, że kandydat będąc sędzią Sądu Rejonowego w C. kilkakrotnie orzekał na stałych delegacjach w równorzędnych sądach (w Sądzie Rejonowym w L. i Sądzie Rejonowym w Z.), a także w Sądzie Okręgowym w C. Powodowało to, że niejednokrotnie kończył sprawy z jednego Wydziału i zaczynał orzekanie w innym, co wymagało doskonałej organizacji pracy, któremu zadaniu kandydat sprostał, bez szkody dla prowadzonych spraw. Sędzia opiniująca podkreśliła nadto, że kandydat prezentuje dobry poziom merytoryczny orzecznictwa. Wykazuje się dobrą znajomością prawa, zwłaszcza karnego materialnego i procesowego, poglądów doktryny, orzecznictwa i zdolnością wykorzystania ich w praktyce. Osiągane przez niego dobre wyniki ilościowe i jakościowe oraz analiza akt spraw różnych kategorii nakazują dobrze ocenić sprawność i efektywność podejmowanych czynności przy rozpoznawaniu spraw. Kandydat od 1 lipca 2021 r. jest nieprzerwanie delegowany do pełnienia obowiązków sędziego w Sądzie Okręgowym w C. w VII Wydziale Karnym Odwoławczym, podczas których wykazuje się dojrzałością sędziego odwoławczego (dotychczas ani jedna sprawa z referatu M. G. nie została uchylona przez Sąd Najwyższy). W ocenie Sędziego opiniującego nie budzi też zastrzeżeń proces doskonalenia zawodowego. Wysoko należy ocenić jego kulturę urzędowania, w tym kulturę osobistą i organizacji pracy oraz poszanowanie praw stron i uczestników postępowania. Kandydat przestrzega zasady etyki, posiada nieposzlakowaną opinię, jest osobą niezwykle czynną, chętnie niosącą pomoc współpracownikom. Sprawność, opanowanie, zdecydowanie, systematyczność, duże doświadczenie zawodowe i życiowe, w szczególności wynikające z ponad dwudziestoletniej pracy orzeczniczej wykazują predyspozycje osobowościowe kandydata do zawodu sędziego. Przedstawione wyżej uwagi pozwalają w ocenie Sędziego opiniującego na sformułowanie wniosku, że jest on dobrym kandydatem na stanowisko sędziego Sądu Okręgowego w C.

W dalszej części uzasadnienia Rada wyjaśniła, że pozostali kandydaci posiadają odpowiednie, wysokie kwalifikacje zawodowe, uprawniające do ubiegania się na urząd sędziego sądu okręgowego, jednak w niniejszej procedurze konkursowej nie spełnili wszystkich kryteriów wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie ich kandydatur na urząd sędziego sądu Okręgowego w Sądzie

Okręgowym w C. Następnie Rada wyjaśniła, że w każdym postępowaniu nominacyjnym ocena kandydatów dokonywana jest na podstawie załączonych materiałów, które następnie są indywidualnie oceniane. Rada jest przy tym wyposażona w prawo swobodnej oceny zgromadzonego materiału i możliwość nadania decydującego znaczenia wybranym kryteriom ustawowym. Od stanu faktycznego konkretnej sprawy zależy, które z nich będą stosowane w danym postępowaniu nominacyjnym. W niniejszym postępowaniu nominacyjnym uczestnicy postępowania, formalnie spełnili wszystkie kryteria, a więc zadaniem Rady było przeprowadzenie weryfikacji i dokonanie wyboru osoby, która spełniła je w najwyższym stopniu. Przy podejmowaniu decyzji KRS kierowała się więc ocenami kwalifikacji oraz doświadczeniem zawodowym kandydatów. Rada zaznaczyła, że kandydat przedstawiony Prezydentowi RP posiada wieloletnie i bogate doświadczenie zawodowe (najdłuższe spośród wszystkich kandydatów), zdobyte podczas orzekania w różnych sądach rejonowych oraz podczas delegacji w Sądzie Okręgowym w C. Ponadto, stale podnosi kwalifikacje zawodowe (uczestniczy w szkoleniach, seminariach i studiach podyplomowych). Jego wysokie kwalifikacje merytoryczne znajdują też odzwierciedlenie w dobrej ocenie pracy Sędziego opiniującego. W ocenie Rady, kontrkandydaci również posiadają wysokie kwalifikacje zawodowe, uprawniające do ubiegania się o urząd sędziego sądu okręgowego, przy czym ich doświadczenie zawodowe i łączny staż orzeczniczy nie pozwala ocenić ich wyżej. Rada uznała, że w niniejszym postępowaniu nominacyjnym dotychczasowy przebieg ścieżki zawodowej przemawiał za wyborem M. G.. Zdaniem Rady jego wiedza teoretyczna w połączeniu z szerokim doświadczeniem zawodowym oraz stale podnoszenie kwalifikacji dają gwarancję należytego pełnienia przez niego obowiązków. W ocenie Rady, wszystkie wskazane okoliczności zadecydowały o uznaniu tego kandydata za spełniającego w tej procedurze konkursowej wszystkie kryteria wyboru w stopniu uzasadniającym przedstawienie jego kandydatury Prezydentowi RP. W ocenie KRS kandydat posiada wysokie kwalifikacje merytoryczne oraz wieloletnie doświadczenie zawodowe, a także wszechstronną, stale pogłębianą wiedzę prawniczą, którą umiejętnie wykorzystuje

w praktyce zawodowej, dając rękojmię należytego wykonywania obowiązków orzeczniczych na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w C.

D. G. (dalej również: „Skarżący”) pismem z 10 października 2022 r. wniósł odwołanie od uchwały Krajowej Rady Sądownictwa z 16 września 2022 r., Nr 865/2022 w przedmiocie przedstawienia wniosku o powołanie do pełnienia urzędu na stanowisku sędziego sądu okręgowego w Sądzie Okręgowym w C., ogłoszonego w Monitorze Polskim z 2022 r., poz. 112. Zaskarżając ją w całości co do pkt 1 oraz co do pkt 2 w zakresie nieprzedstawienia jego kandydatury.

Skarżący zarzucił uchwale naruszenie art. 2, art. 32 i art. 60 Konstytucji RP oraz art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 ustawy KRS, poprzez niezastosowanie tych przepisów przy ocenie kandydatów, a także niezastosowanie reguł i kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom ochrony zaufania obywatela do państwa, równego dostępu do służby publicznej, jednakowych szans każdego obywatela w ubieganiu się o pełnienie funkcji publicznej, równego traktowania, zakazowi dyskryminacji oraz zasadom demokratycznego prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, jak również poprzez fundamentalny brak wyjaśnienia istoty decyzji w zakresie, w jakim Rada uznała jego kandydaturę za niegodną rekomendowania.

Biorąc pod uwagę powyższe Skarżący wniósł o uchylenie uchwały w zaskarżonym zakresie i przekazanie sprawy KRS do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 44 ust. 1 zd. 1 ustawy o KRS uczestnik postępowania może odwołać się do Sądu Najwyższego z powodu sprzeczności uchwały Rady z prawem, o ile przepisy odrębne nie stanowią inaczej. Stosownie do art. 44 ust. 3 ustawy o KRS, do postępowania przed Sądem Najwyższym stosuje się przepisy k.p.c. o skardze kasacyjnej, z wyłączeniem art. 87¹ k.p.c. ustanawiającego przymus adwokacko-radcowski. Oznacza to, że konstrukcja oraz wymagania odwołania od uchwały KRS czerpią z wzorca (formuły) skargi kasacyjnej przewidzianej w procedurze cywilnej (art. 398¹ do art. 398²¹ k.p.c.).

Zgodnie z treścią art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać: oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części; przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie; wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i zmiany. Oprócz wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 1, skarga kasacyjna powinna także zawierać wniosek o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienie (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), a ponadto czynić zadość wymaganiom przewidzianym dla pisma procesowego. Do skargi kasacyjnej dołącza się także dwa jej odpisy przeznaczone do akt Sądu Najwyższego oraz dla Prokuratora Generalnego, chyba że sam wniósł skargę (art. 398⁴ § 3 k.p.c.). Zgodnie z 398⁶ § 2 k.p.c., sąd drugiej instancji odrzuca skargę kasacyjną wniesioną po upływie terminu, skargę niespełniającą wymagań określonych w 398⁴ § 1 k.p.c., nieopłaconą oraz skargę, której braków nie usunięto w terminie lub z innych przyczyn niedopuszczalną. Sąd Najwyższy odrzuca skargę kasacyjną, która podlegała odrzuceniu przez sąd drugiej instancji, albo zwraca ją temu sądowi w celu usunięcia dostrzeżonych braków (398⁶ § 3 k.p.c.).

W judykaturze i piśmiennictwie nie budzi obecnie wątpliwości, że odwołanie od uchwały KRS nie musi zawierać wniosku o przyjęcie do rozpoznania i jego uzasadnienia, a więc że nie podlega ono badaniu wstępnemu w trybie tzw. przedsądu (wyrok Sądu Najwyższego z 27 maja 2020 r., I NO 63/19; J. Sułkowski, *Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa w kontekście orzecznictwa Sądu Najwyższego, Izby Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych*, Przegląd Sejmowy 2012, nr 4, s. 122-123). Natomiast pozostałe rygory formalne zastrzeżone dla skargi kasacyjnej znajdują zastosowanie w przypadku omawianego odwołania. Przyjmuje się, że odwołanie „powinno spełniać pozostałe wymagania wymienione w art. 398⁴ § 1 k.p.c., takie jak oznaczenie uchwały Rady, wraz ze wskazaniem, czy jest ona zaskarżona w całości, czy w części, przytoczenie podstaw odwoławczych, odpowiadających podstawom kasacyjnym, o których mowa w art. 398³ § 1 k.p.c. i ich uzasadnienie, wniosek o uchylenie uchwały lub uchylenie i zmianę uchwały z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania lub zmiany” (tak M. Niezgódka-Medek, *Komentarz do art. 44 (w:) M. Niezgódka-Medek*,

R. Pęk, *Krajowa Rada Sądownictwa. Komentarz*, LEX 2013, teza 11, por. M. Dębska, *Ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa. Komentarz*, LEX 2013, komentarz do art. 44).

W ocenie Sądu Najwyższego odwołanie wniesione w niniejszej sprawie nie spełnia podstawowych wymogów przewidzianych dla tego typu środka zaskarżenia. Skarżący jako zarzut zgłosił bowiem naruszenie art. 2, art. 32 i art. 60 Konstytucji RP oraz art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2 ustawy KRS, poprzez ich niezastosowanie przy ocenie kandydatów, a także niezastosowanie reguł i kryteriów awansu, które odpowiadałyby zasadom ochrony zaufania obywatela do państwa, równego dostępu do służby publicznej, jednakowych szans każdego obywatela w ubieganiu się o pełnienie funkcji publicznej, równego traktowania, zakazowi dyskryminacji oraz zasadom demokratycznego prawa urzeczywistniającego zasady sprawiedliwości społecznej, jak również poprzez fundamentalny brak wyjaśnienia istoty decyzji w zakresie, w jakim uznała ona jego kandydaturę za niegodną rekomendowania. W odwołaniu Skarżący nie podał zatem precyzyjnie podstaw zaskarżenia (art. 398³ k.p.c.). Ograniczył się on jedynie do przedstawienia zarzutu naruszenia przepisów konstytucyjnych (art. 2, art. 32 i art. 60 Konstytucji RP) oraz przepisów ustawy o KRS (art. 33 ust. 1 i art. 35 ust. 2). Takie skonstruowanie odwołania nie pozwala na jego merytoryczne rozpoznanie.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Najwyższy podkreśla, że przytoczenie przez skarżącego podstaw kasacyjnych jest sformalizowanym elementem skargi kasacyjnej z art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 398³ § 1 k.p.c. wymaganym pod rygorem odrzucenia. Skarżący, jeżeli twierdzi, że w sprawie doszło do naruszenia prawa materialnego zobowiązany jest do określenia sposobu naruszenia i wskazania, na czym owe naruszenie polegało. W przypadku dostrzeżenia przez skarżącego naruszenia prawa procesowego, musi on podnieść stosowny zarzut, opisać w jaki sposób naruszono dany przepis i wykazać, że naruszenie to mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy. Sąd Najwyższy podkreśla, że podchodzi ze zrozumieniem do okoliczności przedstawionych w odwołaniu. Nie może to jednak powodować, na zasadzie wyjątku, pominięcia bezwzględnie obowiązujących wymagań, jakie prawo procesowe przewiduje dla odwołań

od uchwał KRS. Merytoryczne rozpoznanie odwołania w tej sprawie, przy wyraźnych deficytach wywiedzonego środka zaskarżenia, byłoby działaniem nieuprawnionym.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd Najwyższy odrzucił odwołanie na zasadzie art. 398⁶ § 2 i § 3 k.p.c. w zw. z art. 44 ust. 3 ustawy o KRS.

[SOP]

[ms]